

Nekoć kraljevski grad, danas samo ruševina nekadašnjeg sjaja. Knin nakon ratne devastacije nikako da se oporavi. Nikako da vrati bar dio stare slave. 5. kolovoza Knin postaje centar Hrvatske da bi se već drugi dan vratio svojoj zbilji. Naprosto prolazeći ulicama Knina vidite rane koje ne zacijeljuju, a pitanje da li će ikada. Teško je danas biti građaninom Knina. Sudbinu Knina dijele i ostala mjesta bez obzira da li krećete prema Zadru, Splitu, Šibeniku ili Gračacu. Izgradnja autoputa dodatno je smanjila šanse/nade građanima Knina da povećaju svoje blagostanje. Nekada grad, danas nesustavno podupiran od centralne vlasti živi od dana do dana. Mnogi smatraju da je kraljevski grad Knin na izdisaju. Međutim, svjedočim da tome nije tako. U Kninu sam imao priliku sresti mlade ljude pune pozitivnih naboja koji stvaraju – usprkos nedaćama. Prof. Dr. Sc. Marko Jelić nalazi se na čelu male ali učinkovite skupine koji nastoje vratiti Kninu ugled koji je imao i koji zaslućuje.

Primivši poziv da održim predavanje na Veleučilištu prihvatio sam ga s oduševljenjem. Razmišljajući o prigodnoj temi dvojio sam da li da ponudim nešto uobićajeno, da ne kaćem standardno, ili temu koja danas zaokuplja svijet a istovremeno je od važnosti za hrvatsko gospodarstvo. Tako je nakon stanovitog razmišljanja „posložena“ tema: „Kako stabilizirati euro – poruka kuni“ koju čitatelji imaju priliku pogledati na ovim stranicama. Predavanje je održano u Veleučilištu kojem su nazoćili studenti, nastavnici, te novinari. U duhu akademskog ozračja poslije predavanja razvila se je živa rasprava u kojoj je bilo i neslaganja što pokazuje standard nastavnika i studenata Veleučilišta.

Iako sam na predavao na mnogim fakultetima i visokim školama, odnosno tribinama što posebno ne komentiram, kninski slućaj mi se nameće jer je toliko razlićit da tu spoznaju ćelim podijeliti.

U Hrvatskoj uglavnom dominiraju poslovne škole. Rijetko srećemo visoke škole koje su usmjerene na proizvodnju. Mnogi su razlozi tome. Nabrojimo samo dva. Hrvatsko je gospodarstvo u ovih dvadesetak godina napustilo proizvodnju i usmjerilo se prema uslugama, odnosno trgovini. Danas je svima jasno da tu i takvu politiku nije moguće održati; moramo se vratiti proizvodnji. Drugi je razlog činjenica da je studentsko mjesto znatno skuplje ukoliko se studenti obrazuju iz područja prirodnih znanosti.

Veleučilište „Marko Marulić“ pored dva smjera iz područja gospodarstva ima i dva smjera iz područja Poljoprivrede krša, te po jedan iz Prehrambene tehnologije i, uskoro, Elektronika – automatika. Obrazovni sustav koji „ćivi“ na Veleučilištu bitna je pretpostavka, ja bih dodao, nada razvoju gospodarstva u Kninu, te njegovoj okolini. Upravo orijentacija na uspostavu studija koji će potaknuti razvoj bitna je odrednica Veleučilišta što, na ćalost, nije ćesta praksa u Hrvatskoj. Upravo mladi obrazovani ljudi su prava poluga razvoja. Lijepo je to rekao Juda II, veliki ćidovski Rabin, 286. godine: „ćidovski će narod ćiviti kroz cvrkut ćkolske djeće“.

Ni tu nisu iscrpljena iznenaćenja. Što više Inovacijsko središte koje djeluje u okviru Veleučilišta ne samo da dodatno osposobljava studente već izravno sudjeluje u razvoju Knina i njegove okolice. Argumentirajmo to brojkama. U razdoblju 2007. – 2010. godine izraćene su studije koje su opravdale više od 68 milijuna kuna. Samo u 2009. godini izraćeno je 37 studija koje dokazuju opravdanost ulaganja od gotovo 14 milijuna kuna. Sve to rade studenti pod budnim nadzorom mentora, i tako se osposobljavaju da bi sutra pokrenuli vlastiti posao.

Konaćno, samo izvrsnoću je moguće razvijati visokoćkolstvo. Vjerujem da će ponajbolji studenti Veleučilišta sutra postati nastavnici i tako dodatno poraditi na izvrsnosti te dinamizirati razvoj gospodarstva.

Veleučilište je šansa koju Knin nesmiće propustiti. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

treba dodatno podržati razvojne projekte Veleučilišta. Kratko rečeno kada Knin postane obrazovno središte krenut će putem povratka stare slave.